

в'язання конфлікту, а навпаки провокує його ескалацію. Так ситуація особливо характерна для політичних конфліктів. І тому виникає потреба пошуку альтернативних шляхів розв'язання соціальних конфліктів.

Юристи опинились в складній ситуації, коли знання законів і правових норм стає недостатнім для успішної професійної діяльності. Тому введення у систему юридичної освіти навчальної дисципліни правова конфліктологія дає можливість одночасно розв'язати ряд теоретичних та практичних проблем, виходячи з специфіки юридичного конфлікту та ролі права у розв'язанні конфліктів. Без сумніву, право є одним з найефективніших засобів не тільки регулювання суспільних відносин, а й оптимальним засобом вирішення конфліктних ситуацій в силу таких властивостей права, як загальнообов'язковість, нормативність, формальна визначеність, гарантованість та забезпеченість державою.

Саме тому, на сьогодні, розвиток, вивчення та дослідження, досить нової та молоді, науки, як конфліктологія, є досить перспективною та необхідною для юристів та усього сучасного суспільства загалом. Адже професійна діяльність юристів безпосередньо пов'язана з правовим регулюванням суспільних відносин, вирішенням спірних питань на основі права, пошуку оптимальних шляхів розв'язання юридичних конфліктів та ефективного їх попередження.

Правова конфліктологія звертає увагу на право як особливий феномен правової реальності, що здатний сприяти консенсусу суспільних відносин. Правова конфліктологія за умови її швидкого розвитку та визнання може відігравати важливу роль в реформуванні українського суспільства на принципах демократії, гуманізму та толерантності в усіх сферах суспільного життя.

Література

1. Иванова Е.Н. Местомедиации в юридической практике / Е.Н.Иванова // Развитие альтернативных форм разрешения правовых конфликтов в России: практика, проблемы, перспективы. Тезисы участников Всероссийской конференции 19 – 21 октября 1999 года. Геленджик. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: www.lawclinic.ru/library.

2. Кривцова В. М. Юридичний конфлікт як феномен правової дійсності : / В.М.Кривцова // Автореф. канд. юрид. наук : спец. 12.00.12 / В.М. Кривцова; Національна юридична академія України імені Ярослава Мудрого. – Харків, 2005. – 18 с.

3. Кукушкин М.А. Юридическая конфликтология: вопросы теории и

практики // Развитие альтернативных форм разрешения правовых конфликтов: Учеб.-метод. пособие. Ч. 1 / Под ред. М.В. Немытиной. Саратов:Феникс, 1999. – 256 с.

УДК 37.014.1 (477)(043.2)

Яцевич Н.А.,
студентка,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Головка С. Г., к.і.н., доцент

СТАН ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ПРАВОВОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Становлення демократичної правової держави, дотримання та ефективного забезпечення прав людини, домінування права в усіх сферах суспільного життя потребує підвищення рівня правосвідомості та правової культури суспільства і окремо взятої особи в Україні.

Основні завдання щодо набуття правових знань, навичок та вмінь громадянами та посадовими особами державних органів, установ та громадських об'єднань визначені в "Національній програмі правової освіти населення", яка затверджена Указом Президента України 18 жовтня 2001 року.

Правова освіта – це складова освіти в Україні; процес набуття правових знань, навичок та вмінь; формування поваги до права, закону, прав та свобод людини, відповідних правових орієнтацій та оцінок, правових поведінкових установок та мотивів правомірної поведінки [1].

Державна політика України передбачає систему заходів щодо правової освіти громадян як засобу поширення правової культури, способу орієнтації в соціально-правовому просторі відповідно до норм (правових і етичних), правомірної поведінки, сприяння подоланню правового нігілізму, пом'якшення конфліктності в українському суспільстві [2, с.156].

Право громадян України на набуття необхідного обсягу правових знань забезпечується мережею загальних та спеціалізованих закладів освіти незалежно від форм власності, правовим інформуванням населення через засоби масової інформації та культурно-освітні установи.

Правова освіта забезпечується її органічним поєднанням із загаль-

ною середньою і професійною освітою, культурою, політичним, економічним, моральним, естетичним та іншими формами виховання; відкритістю і доступністю до інформації про державу і право, про процеси у правовій сфері; систематичністю і безперервністю поширення і одержання знань про державу і право; участю юристів та їх об'єднань у розповсюдженні правових знань.

Надання початкових правових знань про норми поведінки, виховання поваги до батьків, вихователів, ровесників, людей похилого віку починається у дошкільних виховних закладах, а продовжується й поглиблюється у загальноосвітніх школах, професійних навчально-виховних, вищих навчальних закладах, закладах підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів, в яких правознавство викладається як обов'язкова навчальна дисципліна, здійснюється широка позакласна і позааудиторна виховна робота, до якої залучаються практикуючі юристи, вчені-юристи, працівники правоохоронних органів, та ін. [3, с. 123].

До основних напрямів удосконалення правової освіти в Україні можемо віднести науково-методичне та організаційне забезпечення розвитку правової освіти; розробку галузевих та регіональних програм правової освіти; сприяння створенню та функціонуванню недержавних фондів підтримки правової освіти населення; розширення мережі закладів юридичної освіти (юридичні ліцеї, коледжі, школи з поглибленим вивченням правознавства); підготовку висококваліфікованих наукових та науково-педагогічних кадрів; забезпечення населення та посадових осіб необхідною нормативною та іншою правовою інформацією (текстами законів, кодексів, науково-практичними коментарями тощо); видання правничої літератури, юридичних журналів, газет та інших періодичних видань; організацію ступеневої системи правової підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації юридичних кадрів.

Для кваліфікованої правової освіти населення у засобах масової інформації створюються спеціальні правові теле- і радіопередачі, випуски, через які суспільство систематично інформується про прийняті законодавчі та інші нормативні правові акти, діяльність органів законодавчої, виконавчої та судової влади, стан правопорядку, боротьбу з правопорушеннями, їх профілактику тощо.

В установах, на підприємствах, в організаціях, при громадських об'єднаннях організуються юридичні консультації на громадських засадах, центри правової допомоги, університети правових знань, лекторії, кінолекторії, проводяться виставки юридичної літератури, читацькі

конференції та інші заходи [3, с. 124]. Так, в Юридичному інституті Національного авіаційного університету діє юридична консультація "Юридична клініка".

Важливим завданням юридичної освіти в сучасних умовах є надання студентам повноцінних юридичних знань з навчальних дисциплін в обсязі програми, прищеплення їм навичок умілого застосування теоретичних положень у ході практичної діяльності, формування переконаності в тому, що після закінчення навчального закладу не завершується процес пізнання, що тільки безперервне удосконалення і збагачення своїх знань є основою для подальшої успішної діяльності юриста.

Література

1. Особливості правової освіти в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.info-library.com.ua/books-text-8047.html>
2. Горбунова Л. Роль правової освіти в утвердженні верховенства права / Л. Горбунова // Право України. – 2006. – № 4. – С. 154-159.
3. Гусарев С.Д. Юридична деонтологія (Основи юридичної діяльності): навч. посіб. / С.Д. Гусарев, О.Д. Тихомиров. – К.: Знання, 2005. – 655 с.